

Ε.Κ.Π.Α.

ΕΤΗΣΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

2010-2011

ΜΑΪΟΣ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ.....	4
Α. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	4
Β. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	6
3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	8
4. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	9
5. ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ.....	10
6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	11
7. ΣΧΕΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	11
8. ΣΥΝΟΨΗ	13

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, δεδομένων των αντίξωων συνθηκών, οι οποίες εκτέθηκαν αναλυτικά και στην έκθεση 2005 – 2010, ήτοι ενδεικτικά: ελάχιστο διοικητικό προσωπικό, ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή, ανεπαρκής χρηματοδότηση επιστημονικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κ.α., συνεχίζει να παράγει αξιολογότερο έργο τόσο στη διδασκαλία όσο και στην έρευνα. Παρά τη μείωση του διοικητικού προσωπικού, γεγονός που επιβάρυνε τα μέλη ΔΕΠ με επιπλέον διοικητικά καθήκοντα, το Τμήμα κατάφερε να βελτιώσει την αποτελεσματικότητά του και να εδραιώσει περισσότερο τη θέση του υλοποιώντας πολλούς από τους στόχους που είχε θέσει και δημιουργώντας τις βάσεις για καινούριους.

Συγκεκριμένα, το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ εμφανίζεται ενισχυμένο, εφόσον όπως δείχνουν και οι πίνακες, ο αριθμός των επιστημονικών δημοσιεύσεων και ανακοινώσεων σε συνέδρια είναι αυξημένος σε σχέση με προηγούμενες χρονιές. Εκτός αυτού το Τμήμα, παράλληλα με την παροχή υψηλού επιπέδου διδακτικού έργου, διοργάνωσε με επιτυχία δύο επιστημονικά συνέδρια, θεσμοθέτησε την πρακτική άσκηση των φοιτητών, ξεκίνησε τη συζήτηση για την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών και ολοκλήρωσε την αξιολόγηση των ετών 2005 – 2010.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

A. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας κρίνεται ικανοποιητικός. Ωστόσο πρέπει και στο σημείο αυτό να επισημανθεί ότι το εκπαιδευτικό έργο στηρίζεται –λόγω των σοβαρών ελλείψεων σε υποδομές και σε ανθρώπινο δυναμικό (ελάχιστος αριθμός διοικητικών υπαλλήλων) - σχεδόν αποκλειστικά στις προσπάθειες των διδασκόντων.

Η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών κρίνεται ικανοποιητική, καθώς στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους διεξάγονται συζητήσεις μεταξύ των διδασκόντων για το περιεχόμενο των μαθημάτων του επομένου ακαδημαϊκού έτους, το οποίο με τον τρόπο αυτό στηρίζεται στις διαπιστώσεις και επιδιώξεις που προκύπτουν από τις συζητήσεις αυτές και οι οποίες επικυρώνονται με σχετική απόφαση της Γ.Σ.

Το συνολικό έργο του διδακτικού προσωπικού, όπως και η ποιότητα και αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας κρίνεται ότι πληροί όλες τις επιστημονικές απαιτήσεις, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων δυσκολιών που οφείλονται στην ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή, στην υποχρηματοδότηση και στην έλλειψη εξειδικευμένου διοικητικού/εργαστηριακού προσωπικού. Η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου γίνεται με τον πλέον ικανοποιητικό τρόπο, υπό τις παρούσες, βέβαια, συνθήκες. Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα, καθώς επιλέγονται

Απογραφική Έκθεση
2010-2011
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας
ΕΚΠΑ

από τους διδάσκοντες, συμβάλλουν στο θετικό διδακτικό αποτέλεσμα. Αν και τα διαθέσιμα μέσα και οι υποδομές κρίνονται ως ελλιπέστατα και τεχνολογικά και επιστημονικά ξεπερασμένα, ο βαθμός αξιοποίησης των υπάρχοντων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών κρίνεται ικανοποιητικός.

Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών κρίνεται ως ικανοποιητική, καθώς διαπιστώνεται ότι τόσο οι προπτυχιακοί φοιτητές μας που φοιτούν για συγκεκριμένο αριθμό εξαμήνων μέσω προγραμμάτων ανταλλαγών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, όσο και οι απόφοιτοί μας που μεταβαίνουν για μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού ανταποκρίνονται πλήρως στις απαιτήσεις που θέτουν τα εκεί πανεπιστήμια. Παράλληλα, διδάσκοντες του Τμήματός μας καλούνται τόσο σε επιστημονικά συνέδρια του εξωτερικού, όσο και σε πανεπιστημιακές σχολές. Τέλος, ικανός αριθμός αλλοδαπών επιστημόνων επιλέγει να προσφέρει διαλέξεις ή μαθήματα στο Τμήμα μας και προβαίνει σε επιστημονικές ανακοινώσεις στα συνέδρια που διοργανώνουμε.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009 -10 ξεκίνησε –στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης και της επικαιροποίησης των εκπαιδευτικών στόχων του Τμήματος προκειμένου να παράγει σύγχρονα καταρτισμένους νέους επιστήμονες με ανταγωνιστικά πτυχία- μια **συζήτηση για την αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών**.

Για το σκοπό αυτό αντηλλάγησαν επί μακρόν απόψεις μεταξύ των διδασκόντων στο πλαίσιο των άτυπων συναντήσεων ή των Γενικών Συνελεύσεων του Τμήματος, ενώ συγκροτήθηκε Επιτροπή Αναμόρφωσης του Προγράμματος

Προπτυχιακών Σπουδών, προκειμένου να επεξεργαστεί συστηματικά τις απόψεις και να συγκροτήσει ένα κώρυπος προτάσεων. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη, ωστόσο, μπορεί να αναφερθεί ότι το κέντρο βάρους των τροποποιήσεων αφορά την αναβάθμιση της διδασκαλίας και αξιολόγησης των μαθημάτων Γερμανικής Γλώσσας, Μεθοδικής και Διδακτικής της Γερμανικής, καθώς και του εμπλουτισμού των κλάδων της Λογοτεχνίας και Γλωσσολογίας με νέα γνωστικά αντικείμενα.

B. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας κρίνεται ικανοποιητικός, καθώς αξιοποιήθηκαν και αυτή τη χρονιά πορίσματα από σχετικά ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν φοιτητές, απόφοιτοι καθώς και εργοδότες.

Η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κρίνονται ικανοποιητικά, καθώς στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους διεξάγονται σχετικές συζητήσεις μεταξύ των διδασκόντων με στόχο την αναμόρφωση και περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των μεταπτυχιακών μαθημάτων.

Το εξεταστικό σύστημα κρίνεται αξιόπιστο, καθώς ο μικρός αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών επιτρέπει τη συστηματική παρακολούθηση των επιδόσεών τους. **Η διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών**, καθώς

ακολουθούνται πιστά οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας, κρίνεται ως απολύτως αντικειμενικός και διαφανής.

Ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας κρίνεται ικανοποιητικός, καθώς οι εκπονούμενες Διδακτορικές Διατριβές εντάσσονται πλήρως στους στόχους του Τμήματος, ενώ πολλές από αυτές εστιάζουν σε ζητήματα που ενδιαφέρουν άμεσα την κοινωνία και την ελληνική πραγματικότητα (π.χ. γλωσσομάθεια, διδακτική ξένης γλώσσας, σύγκριση γερμανικής και ελληνικής γλώσσας).

Το Τμήμα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό και διεθνή επιστημονικό χώρο αλλά και τις νέες κοινωνικές πραγματικότητες που διαμορφώνονται στην Ελλάδα και στον υπόλοιπο κόσμο. Αποτέλεσμα αυτής της διαρκούς προσπάθειας είναι η διεύρυνση του περιεχομένου των προσφερόμενων μαθημάτων και η ενσωμάτωση νέων επιστημονικών οπτικών στο πρόγραμμα σπουδών. Συνδέοντας κατά αυτό τον τρόπο την έρευνα με την διδασκαλία το Τμήμα επιτυγχάνει να προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις για τους επιστήμονες του σήμερα, κάτι που θα συνεχίσει να κάνει και στο μέλλον.

Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι παρατηρείται συνεχής βελτίωση της ποιότητας των εκπονούμενων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, ενώ πολλοί απόφοιτοι του μεταπτυχιακού κύκλου συνεχίζουν την έρευνα και τις σπουδές τους για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

- Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας παρουσίασαν ιδιαίτερα πλούσιο ερευνητικό έργο, το οποίο συγκρινόμενο με προηγούμενες χρονιές κρίνεται ενισχυμένο.
- Η προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος είναι αξιόλογη. Τόσο τα παλαιότερα, όσο και τα νεότερα μέλη του Τμήματος, διακρίνονται με τη συμμετοχή τους σε διαλέξεις, παρουσιάσεις, επιστημονικά συνέδρια κλπ.
- Τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα κρίνονται ως ιδιαίτερως αξιόλογα και τα πορίσματα των ερευνών αυτών έχουν παρουσιαστεί σε άρθρα δημοσιευμένα σε έγκυρα ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά, σε επιστημονικές μονογραφίες ή σε ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια, σε ημερίδες και διημερίδες.
- Οι διαθέσιμες ερευνητικές δομές κρίνονται ως ανεπαρκείς. Το διαθέσιμο οικονομικό πλαίσιο αλλά και η ελλιπής διοικητική υποστήριξη κρίνονται μάλλον ως στοιχεία αποθάρρυνσης των μελών του Τμήματος. Ωστόσο οι επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος είναι, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ανωτέρω, εξαιρετικώς ικανοποιητικές.
- Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας καταβάλλουν εντατικές προσπάθειες προκειμένου να αυξήσουν το βαθμό συμμετοχής κυρίως των φοιτητών/φοιτητριών τους στις έρευνες.

- Ο βαθμός αναγνώρισης από τρίτους της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα κρίνεται θετικός και έχει ως απόρροια την ενδυνάμωση και ενθάρρυνση των μελών του Τμήματος, προκειμένου να συνεχίσουν την προσπάθεια.
- Το Τμήμα δεν αρκείται στην εσωτερική τοπική συνεργασία με άλλα πανεπιστημιακά τμήματα, αλλά προωθεί και ερευνητικές συνεργασίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού, γεγονός που αξίζει να τονιστεί ιδιαίτερα.

4. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

- Η Πρακτική Άσκηση απευθύνεται σε φοιτητές/τριες του 4^{ου} έτους σπουδών, καθώς αυτοί διαθέτουν τις περισσότερες γνώσεις από τις σπουδές τους και βρίσκονται προ εντάξεως στην επαγγελματική ζωή. Έτσι, η Πρακτική Άσκηση συμβάλλει ώστε να αποκτήσουν μια επαφή με την επαγγελματική πραγματικότητα αφενός, και αφετέρου, έχοντας αποκτήσει μια πρώτη «προϋπηρεσία» μέσω της πρακτικής άσκησης, να βελτιωθούν οι δυνατότητες επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Όσοι δε φοιτητές/τριες επιλέξουν περαιτέρω επιστημονική εξέλιξη, π.χ. στο πλαίσιο μεταπτυχιακών σπουδών, θα μπορούν να τροφοδοτήσουν την θεωρητική/επιστημονική τους κατάρτιση με την εμπειρία της επαγγελματικής πράξης.
- Η Πρακτική Άσκηση φοιτητών υλοποιείται κατά την παρούσα πρώτη φάση στην Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, καθώς υπάρχει σχετική εμπειρία και επαφή με αντίστοιχους φορείς που αποκτήθηκε στο πλαίσιο του ΠΠΣ. Οι φοιτητές/τριες του Τμήματός μας, υπό την επιστημονική επίβλεψη αρμοδίου

μέλους ΔΕΠ, τοποθετούνται κυρίως σε σχολεία, ώστε παρακολουθώντας τη διεξαγωγή μαθημάτων, να συμπληρώνουν τις θεωρητικές τους γνώσεις. Σε μεταγενέστερο στάδιο προβλέπεται η επέκταση της πρακτικής άσκησης και σε άλλους, πλην των εκπαιδευτικών, φορέων.

5. ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η υλικοτεχνική υποδομή κρίνεται ανεπαρκής. Συγκεκριμένα:

- Η επάρκεια/καταλληλότητα των διδακτικών χώρων/εργαστηρίων και του εκπαιδευτικού εξοπλισμού, με βάση τα απογραφικά δελτία των διδασκόντων (Αύγουστος 2009) κρίνεται ως ανεπαρκής και δεν συμβαδίζει με τις σύγχρονες ανάγκες της διδασκαλίας.
- Οι υπολογιστές που είναι στη διάθεση των φοιτητών είναι 12. Με δεδομένο ότι έχουμε άνω των χιλίων εγγεγραμμένους φοιτητές, η αναλογία υπολογιστών ανά φοιτητή είναι περίπου ένας υπολογιστής ανά 100 φοιτητές.
- Υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις σε γραφεία διδασκόντων, γεγονός, που δυσκολεύει την ερευνητική εργασία τους, αλλά και τη σχέση τους με τους φοιτητές, μιας και αναγκάζονται να δέχονται παρουσία άλλων συναδέλφων, άρα και άλλων φοιτητών, γεγονός που υπονομεύει την προσωπική και εμπιστευτική σχέση μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών.

6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

- ❖ Η έλλειψη διοικητικού προσωπικού είναι καταφανής. Σε 1000 περίπου φοιτητές και 20 διδάσκοντες αντιστοιχούν δύο διοικητικοί υπάλληλοι και τρεις υπάλληλοι που ανήκουν στο Τεχνικό Προσωπικό. Τρία άτομα στελεχώνουν την Γραμματεία του Τμήματος και οι άλλοι δύο είναι τοποθετημένοι στο Σπουδαστήριο και τη Βιβλιοθήκη του Τμήματος. Όλοι είναι επιφορτισμένοι με ένα τεράστιο όγκο εργασιών, τις οποίες με δυσκολία φέρουν εις πέρας. Εκτός της γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος, της στελέχωσης της βιβλιοθήκης, της διεκπεραίωσης των οικονομικών και άλλων γραφειοκρατικών διαδικασιών, έχουν επιπροσθέτως μια σωρεία καθηκόντων, από την διατήρηση και επικαιροποίηση της ιστοσελίδας έως τις παραγγελίες διδακτικών βιβλίων και άλλα πολλά.
- ❖ Αποτέλεσμα αυτής της έλλειψης και προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος αναγκάζονται μέλη ΔΕΠ να ασκούν και διοικητικές εργασίες, πράγμα που δεν μπορεί παρά να έχει αρνητικό αντίκτυπο τόσο στο διδακτικό, όσο και στο ερευνητικό τους έργο.

7. ΣΧΕΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Η παρούσα κατάσταση θα μπορούσε να βελτιωθεί κατά πολύ, εφόσον, βέβαια, αρθούν τα ελλείμματα σε ανθρώπινο δυναμικό, υλικοτεχνική υποδομή και χρηματοδότηση. Από την πλευρά του, το Τμήμα θα συνεχίσει τις προσπάθειες του

για εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό του προγράμματος σπουδών θέτοντας ως μεσοπρόθεσμους στόχους τους εξής:

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας έχει προχωρήσει σημαντικά στην αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί άμεσα. Στους στόχους του Τμήματος περιλαμβάνεται επίσης η συνεχής παρακολούθηση και η αξιολόγηση της εφαρμογής του.

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ / ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η θεσμοθέτηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών κρίθηκε από το σύνολο των διδασκόντων αλλά κυρίως των φοιτητών πολύ θετικά. Άμεση προτεραιότητα πλέον του Τμήματος είναι η επέκτασή της, ώστε να συμπεριληφθεί ο μέγιστος δυνατός αριθμός φοιτητών αλλά και να εμπλουτιστεί ο κατάλογος των φορέων που συμμετέχουν.

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Οι συνεργασίες τόσο με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού, όσο και με το κοινωνικό σύνολο κρίνονται -υπό τις παρούσες, βέβαια, συνθήκες- ως ικανοποιητικές, αλλά θα πρέπει να επεκταθούν και να εντατικοποιηθούν.

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Παρόλο που η κινητικότητα των φοιτητών είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, το διδακτικό προσωπικό λόγω του φόρτου εργασίας και ελλιπούς χρηματοδότησης δεν έχει αυτή την δυνατότητα στο βαθμό που θα έπρεπε. Σε αυτή την κατεύθυνση θα καταβληθούν ακόμα περισσότερες προσπάθειες.

8. ΣΥΝΟΨΗ

Η πορεία του Τμήματος το τελευταίο έτος, αλλά και τα προηγούμενα χρόνια, όπως συνάγεται από την ετήσια απογραφική έκθεση, καθώς και την προηγούμενη έκθεση 2005-2010, βαίνει συνεχώς βελτιούμενη, γεγονός που επιτρέπει το συμπέρασμα ότι παρά τις αντίξοες συνθήκες το Τμήμα βρίσκεται σε μια τροχιά ανόδου και ανάπτυξης. Η εξέλιξη του Τμήματος κατά την πενταετία 2005-2010 θεωρείται ως εκ τούτου ικανοποιητική, επιδέχεται, ωστόσο, περαιτέρω βελτίωση, η οποία θα επιδιωχθεί με ίδιες δυνάμεις και, ελπίζουμε, και με την αρωγή της πολιτείας.